

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย กองคลัง โทร. 3155

ที่ อว 69.2.4 /110

วันที่ 16 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอส่งรายงานโครงการฝึกอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร

เรียน ผู้อำนวยการกองคลัง

ตามที่ กองคลัง สำนักงานมหาวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้จัดโครงการฝึกอบรมเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร เมื่อวันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2564 ตั้งแต่เวลา 08.30 -16.30 น. ณ ห้องประชุมสภามหาวิทยาลัย (ชั้น 5) อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัย และผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams แล้วนั้น

ในการนี้ งานอำนาจการ ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปโครงการเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากรเรียบร้อยแล้ว จึงขอจัดส่งรายงานดังกล่าวตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ศิริขวัญ

(นางสาวศิริขวัญ อินจินดา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

นายศรั ลุงจักษ์

- กว

- เก็บสมุด & web site materials

รายงานสรุปโครงการฝึกอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร
ผ่านระบบ Microsoft Teams
เมื่อวันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2564
ณ ห้องประชุมสภามหาวิทยาลัย (ชั้น 5) อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมโครงการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง	รองอธิการบดี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล	ผู้ช่วยอธิการบดี
3. อาจารย์มาลี ล้วนแก้ว	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
4. อาจารย์ ดร.กัลย์ กัลยาณมิตร	ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ แสงทอง	อาจารย์
6. นายสุรพล วัฒนโยธิน	ผู้เชี่ยวชาญ
7. นางสาวนীর เรียนกุนา	ผู้อำนวยการกองคลัง
8. นางสาวเพ็ญจันทร์ เก่งกาจ	หัวหน้างานบริหารพัสดุ
9. นางสาวพรรณราย ชันคำหมุด	หัวหน้างานบริหารการเงิน 2
10. นางสาวบายศรี สุขจิตต์	หัวหน้างานอำนวยการ
11. นางสาวรัชนีวรรณ เครือปัญญา	หัวหน้างานบริหารการเงินและบัญชี
12. นางอัมพิกา กันชนะนะ	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
13. นางรัตนา กันต์โรจน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
14. นางสาวธารินี ปันดีะ	นักวิชาการเงินและบัญชี
15. นางนงลักษณ์ จันท์เที่ยง	นักวิชาการเงินและบัญชี
16. นางสาววิรัชมา วงศ์ซารี	นักวิชาการเงินและบัญชี
17. นางสาวธารินี ปันดีะ	นักวิชาการเงินและบัญชี
18. นางวิยะดา ตาติวงศ์	นักวิชาการเงินและบัญชี
19. นางสาวรัชฎาภรณ์ บุญเลิศ	นักวิชาการเงินและบัญชี
20. นางสาวสิรินทร์นิชา เกษมสันต์	นักวิชาการเงินและบัญชี
21. นางสาวสิริเบญจรงค์ มะลิเผื่อ	นักวิชาการเงินและบัญชี
22. นางสาววิไลพร สมณะศักดิ์	นักวิชาการเงินและบัญชี
23. นางสาวศกุนตลา จินดา	นักวิชาการเงินและบัญชี
24. นางสาวพัชรินทร์ จันดีะเจริญ	นักวิชาการเงินและบัญชี
25. นายคมสัน จักรคำ	นักวิชาการเงินและบัญชี
26. นางสุพรรณม์ ดวงบาล	นักวิชาการเงินและบัญชี
27. นางสาวอนุชิตา วงศ์ชื่น	นักวิทยาศาสตร์
28. ว่าที่ร้อยตรีหญิง ศิริณภา อ้ายเสาร์	เจ้าหน้าที่วิจัย
29. นายวัชรชัย ภูมิโคกรักษ์	นักวิชาการพัสดุ
30. นางจริญญา อ่อนนาง	นักวิชาการพัสดุ
31. นายชัยกฤต วัชรธนาโกคิน	นักวิชาการพัสดุ
32. นายทวีพงษ์ พูลหิรัญ	นักวิชาการพัสดุ
33. นางนงลักษณ์ วงษ์น้อย	นักวิชาการพัสดุ
34. นางสาวศิริขวัญ อินจินดา	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

35. นางธัญภรณ์ เมธีวิริศวงศ์

และกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมผ่านระบบ Microsoft Teams จำนวน 78 คน (ตามรายชื่อแนบท้าย)

เริ่มโครงการฯ เวลา 08.30 น.

รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง) ได้ให้เกียรติเป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร โดยมีผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล) เป็นผู้กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการอบรม และกล่าวประวัติของคุณสุรพล วัฒนโยธิน ซึ่งให้เกียรติเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่คณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ในการจัดการกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้ถูกต้องครบถ้วน รวมถึงเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

เนื่องจากที่ผ่านมามหาวิทยาลัยแม่โจ้อยังไม่เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการให้บริการด้านวิชาการและทางด้านการวิจัย ในขณะนั้นตัวกฎหมายไม่ได้ยกเว้นในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับมหาวิทยาลัย แต่ได้รับการยกเว้นเฉพาะส่วนบุคคลและมูลนิธิ ดังนั้นเมื่อมหาวิทยาลัยมีรายได้จากการให้บริการด้านวิชาการและทางด้านการวิจัยเกินกว่า 1.8 ล้านบาท กฎหมายจะบังคับให้ผู้มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1.8 ล้านบาท/ปี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงได้จดทะเบียนมูลค่าเพิ่มเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2552 ซึ่งทำให้ได้รับการงดเบี่ยปรับและจะเสียเฉพาะภาษีและเงินเพิ่ม ดังนั้นทุกมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ก่อนปี พ.ศ. 2552 จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อลดภาระในส่วนของการจ่ายเบี่ยปรับ เมื่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ต้องทำหน้าที่ในส่วนของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่เพิ่มขึ้นจากการเรียนการสอน โดยจะต้องมีการออกใบกำกับภาษี ทุกครั้งที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น จึงขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีได้รับทราบและปฏิบัติตามไป

ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า แวด (VAT) คือภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ขายสินค้า ผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการในส่วนที่เพิ่มขึ้น ภาษีมูลค่าเพิ่มประกอบด้วย

1. ภาษีซื้อ (Input Tax) คือภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการซื้อวัตถุดิบ สินค้า สินทรัพย์และบริการต่าง ๆ จากกิจการที่จดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ภาษีขาย (Output Tax) คือภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการขายวัตถุดิบ สินค้าและบริการต่าง ๆ ของกิจการที่จดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ออกใบกำกับภาษีและส่งมอบให้ผู้ซื้อหรือผู้รับบริการในทันทีที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น

เมื่อได้รับชำระเงินค่าสินค้าหรือค่าบริการหรือกรณีการขายสินค้าหรือให้บริการอาจจะยังไม่ได้รับเงิน แต่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้เกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้าแล้ว หน้าที่แรกคือต้องมีการออกใบกำกับภาษี ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยได้มีขายน้ำดื่ม จึงเป็นตัวสินค้าในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีรูปร่าง มีราคาซื้อขายได้ น้ำดื่มจึงเป็นตัวสินค้า การจำหน่ายจ่ายโอนในตัวสินค้าตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ถือว่าไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ค่าตอบแทนก็ถือว่าเป็นการขายสินค้า ยกเว้นเช่นมหาวิทยาลัยได้นำน้ำดื่มไปแจกให้กับโรงพยาบาลสนามในช่วงโควิด น้ำดื่มที่มหาวิทยาลัยผลิตขึ้นมาได้ไม่ได้เป็นการขายแต่เป็นการแจกฟรีหรือเป็นการส่งมอบให้แก่โรงพยาบาลสนาม แต่ในหลักภาษีมูลค่าเพิ่มถือว่าไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ถือว่าเป็นการขาย ฉะนั้นต้องมีการออกใบกำกับภาษี เปรียบเสมือนโรงพยาบาลสนามเป็นผู้ซื้อ มหาวิทยาลัยเป็นผู้ขาย ทั้งที่ในความเป็นจริงไม่ได้เป็นการขายตาม

ความเป็นจริงแต่เป็นการขายตามบทนิยามตัวบทกฎหมายของภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งต้องออกไปกำกับภาษีโดยสามารถออกไปกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ (มาตรา 86/4) หรือออกไปกำกับภาษีอย่างย่อ (มาตรา 86/6) ต่อไป

2. จัดทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

- 2.1 รายงานภาษีซื้อ
- 2.2 รายงานภาษีขาย
- 2.3 รายงานสินค้าและวัตถุดิบ

รายงานภาษีซื้อ เป็นรายงานที่กิจการจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกรายละเอียดรายการภาษีซื้อ ที่ผู้ประกอบการอื่นเรียกเก็บในการซื้อสินค้าและบริการตามหลักฐานใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้หรือใบเสร็จรับเงิน ตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นในเดือนใดให้บันทึกเป็นรายการภาษีซื้อในเดือนนั้น แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงรายการภาษีซื้อที่เกิดขึ้นในเดือนเดียวกันได้ ผู้ประกอบการสามารถลงรายการภาษีซื้อได้ในเดือนถัดไป แต่ไม่เกิน 6 เดือนนับตั้งแต่เดือนที่ออกไปกำกับภาษี

รายงานภาษีขาย เป็นรายงานที่กิจการจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกรายละเอียดรายการภาษีขายที่กิจการเรียกเก็บจากลูกค้า โดยภาษีขายที่เกิดขึ้นในเดือนใดกิจการต้องบันทึกรายการตามหลักฐานสำเนาใบกำกับภาษีขายที่ออกให้ลูกค้าในเดือนนั้น

เมื่อมหาวิทยาลัยได้ออกใบกำกับภาษีขายแล้วต้องจัดทำที่รายงานภาษีขายตามรูปแบบที่กรมสรรพากรกำหนด (การลงรายการภาษีขายให้ลงภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้ให้บริการ) รายละเอียดการลงรายการถ้าออกไปกำกับภาษีชนิดแบบเต็มรูปแบบ (มาตรา 86/4) ให้ลงรูปแบบเต็มรูปแบบ เช่น การออกไปกำกับภาษีวันหนึ่ง 3 ฉบับ ก็ลงรายการ 3 รายการ โดยให้รายงานการออกไปกำกับเลขที่ 1 เล่มที่ 1 จำนวนเงินเท่าใด ภาษีเท่าใดตามแบบฟอร์มที่กำหนดตามมาตรา 87 ประมวลรัษฎากร ถ้าออกไปกำกับอย่างย่อ (มาตรา 86/6) การลงรายการวันหนึ่งถ้ามีการออกไปกำกับ 100 ฉบับหรือ 100 ใบ ก็สรุปได้โดยไม่ต้องลงรายการทั้ง 100 รายการ แต่ลงรายงานเพียงรายการเดียวว่าเลขที่ 1 ถึงเลขที่ 100 เป็นบรรทัดเดียวของรายงานภาษีขาย

ในกรณี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีต้องตระหนักไว้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว เมื่อมีการจัดทำรายงานภาษีขายแล้ว ในส่วนของการจัดซื้อสินค้าและบริการ จะขอใบเสร็จอย่างเดียวไม่ได้จะต้องขอใบกำกับภาษีซึ่งมีค่าเสมือนเงินสด เพื่อที่จะได้นำใบกำกับภาษีที่ได้จ่ายไปแล้ว มาขอคืนจากภาษีขายที่ได้นำส่ง เช่น กรณีการขายน้ำมันต้องมีการจัดซื้อขวดมาเพื่อบรรจุน้ำมันเพื่อนำไปแจกหรือบริจาคให้กับโรงพยาบาลสนาม จากการจัดซื้อหากไปจัดซื้อจากร้านค้าที่จำหน่ายเล็ก ๆ ที่ไม่มีใบกำกับภาษีจะทำให้ต้องสูญเสียภาษีซื้อ เพราะมหาวิทยาลัยต้องเสียเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 7 บาทให้กับกรมสรรพากรจากรายงานภาษีขายจำนวน 100 บาท ซึ่งเป็นภาระในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้รับรายได้จากการขายสินค้าดังกล่าว หากจัดซื้อจากร้านค้าที่มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วมหาวิทยาลัยจะได้ลดภาระจากการนำภาษีซื้อมาขอคืนจากภาษีขายได้

การตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อที่จะนำมาเครดิตได้ต้องมีข้อความที่ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายในมาตรา 86/4 แต่รายการครบถ้วนส่วนใหญ่จะครบถ้วนการกระทำแล้ว แต่เขียนชื่อมหาวิทยาลัยผิด เขียนที่อยู่ผิด ซึ่งตามกฎหมายข้อความไม่ตรงตามที่มหาวิทยาลัยได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ ดังนั้นฝ่ายจัดซื้อต้องมีการตรวจสอบใบกำกับภาษีว่ามีข้อความครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ หากไม่ครบถ้วนถูกต้องจะเข้าข่ายภาษีต้องห้าม ฉะนั้นภาษีซื้อต้องซื้อจากร้านที่มีใบกำกับ และตรวจสอบใบกำกับด้วยว่ามีข้อความถูกต้องครบถ้วนด้วย เช่น ภาษีซื้อจากน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อเติมรถยนต์มหาวิทยาลัย บางครั้งสถานีบริการไม่ได้ใส่เลขทะเบียนรถยนต์ไว้ในทางกฎหมายกำหนดไว้ว่าภาษีซื้อจากน้ำมันที่ออกโดยผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมัน โดยไม่มีรายการ “เลขทะเบียนรถยนต์” จะถือว่าเป็นภาษีต้องห้าม ดังนั้นหากนำภาษีซื้อจากน้ำมันมาเครดิตภาษีซื้อสำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์ต้องตรวจสอบดูก่อนว่าเลขทะเบียนไว้หรือไม่ หากสรรพากรมาตรวจสอบจะไม่สามารถนำมาเครดิตภาษีได้ ทั้งนี้เราสามารถแก้ไขโดยให้สถานีบริการน้ำมันแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อนำใบกำกับมาเป็นภาษีซื้อได้ ตามระเบียบของสรรพากรกำหนดไว้ว่าถ้าหากพบว่าใบกำกับภาษีใดที่มีข้อความไม่ครบถ้วน สรรพากรไม่สามารถตัดเป็นภาษีต้องห้ามได้ โดยให้เวลาผู้ประกอบการแก้ไขไม่น้อยกว่า 7 วัน แต่ปัญหาในทางปฏิบัติของเราไม่สามารถดำเนินการได้ว่าเป็น

ทะเบียนของรถยนต์คันไหน ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้มีการตรวจสอบในเบื้องต้นแล้วพบว่าใบกำกับภาษีไม่มีรายการ “เลขทะเบียนรถยนต์” ในทางปฏิบัติสามารถแก้ไขได้โดยการเขียนด้วยปากกาหรือพิมพ์ติดหรือใช้คอมพิวเตอร์ หรือประทับด้วยตรายาง (ถ้ามี) ยกเว้นการเขียนด้วยดินสอ ให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อนำมาใช้ลงรายงานภาษีซื้อได้

เมื่อได้ภาษีซื้อครบถ้วนก็นำมาลงรายงานภาษีซื้อ ก่อนลงรายงานต้องตรวจดูว่าใบกำกับภาษีฉบับนั้น ถูกต้องใช้ได้ตามกฎหมายหรือไม่ จะอยู่ในมาตรา 82/5 ว่าเป็นภาษีซื้อต้องห้ามว่ามีอะไรบ้าง เพราะรายงานภาษีซื้อที่ใช้ได้จะนำมาเครดิตภาษี ส่วนภาษีที่ใช้ไม่ได้ก็แยกไว้ต่างหาก ส่วนภาษีที่ใช้ได้ก็นำมาลงรายงานภาษีซื้อในเวลานั้นเดือนก็นำส่งภาษีซื้อและภาษีขาย ในส่วนรายงานภาษีขายก็นำส่งกับสรรพากรส่วนรายการภาษีซื้อเป็นการหักออกจากการนำส่งภาษีขาย ถ้าภาษีซื้อมากกว่ายอดขายก็จะได้รับคืน การจะขอคืนมี 2 วิธีคือการขอคืนเป็นเงินสดและการขอคืนเป็นเครดิต ส่วนมากจะเป็นการเครดิตไว้ในเดือนหน้า เนื่องจากการขอคืนเป็นเงินสดจะใช้เวลาประมาณ 3 เดือนจึงจะได้รับคืน แต่เดือนต่อไปจะต้องจ่ายภาษีเพิ่มหากกรณีภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ดังนั้นวิธีการส่วนใหญ่จึงใช้วิธีการเครดิตไว้

3. ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตามแบบ

เมื่อได้จัดทำรายงานภาษีซื้อและรายงานภาษีขายเสร็จเรียบร้อยถูกต้อง ในวันสิ้นเดือนให้ปิดยอดและยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตามแบบ ภ.พ.30 ตามกฎหมายให้ยื่นแบบที่สำนักงานใหญ่และสาขาแต่ละแห่งจะแยกทำรายงานเพื่อจัดส่งให้สำนักงานใหญ่ เช่น มีสาขา 4 แห่ง สาขาที่ 1 มียอดภาษีซื้อและยอดภาษีขายเท่าใด สาขาที่ 2 สาขาที่ 3 และสาขาที่ 4 มียอดภาษีซื้อและยอดภาษีขายเท่าใด ทั้งนี้ทั้ง 4 สาขาจะต้องเป็นผู้ออกไปกำกับและลงรายงานภาษีซื้อและรายงานภาษีขายและรายงานสินค้าและวัตถุดิบคงเหลือของสาขาสรุปรายงานให้สำนักงานใหญ่ เมื่อสรรพากรไปตรวจสอบที่สาขาจะต้องมีเอกสารให้ตรวจสอบที่สาขาด้วย ในตอนสิ้นเดือนก็ให้ทำความเข้าใจความตกลงว่าจะให้จัดส่งรายงานภาษีซื้อและภาษีขายให้สำนักงานใหญ่ในระบบด้วยวิธีใด โดยสำนักงานใหญ่จะเป็นผู้จัดทำรายงานยอดภาษีซื้อและภาษีขายของสาขาเพื่อจัดส่งให้กับสรรพากรต่อไป

การยื่นแบบแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือการยื่นรวมที่สำนักงานใหญ่ และการแยกยื่นเป็นรายสถานประกอบการ กรณีเป็นภาคเอกชนเห็นควรให้ยื่นรวมที่สำนักงานใหญ่ เนื่องจากสำนักงานใหญ่ส่วนมากจะมีแต่ยอดซื้อแต่ไม่มียอดขาย ภาษีซื้อจำนวนมากจึงมีแต่รายการขอคืนภาษีซื้อ เช่น การขายรถยนต์ มี 4 สาขาซึ่งสาขาส่วนใหญ่จะมียอดขายจำนวนมากกว่ายอดซื้อ จึงมีแต่รายการจ่ายภาษีขาย ดังนั้นจึงเหมาะสำหรับการยื่นแบบรวมที่สำนักงานใหญ่ เนื่องจากไม่ต้องจ่ายเงินไปก่อน เพราะในการขอคืนจะใช้เวลาในการตรวจสอบนานอาจเป็นเดือนหรืออาจเป็นปีจึงจะได้รับคืน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่เดิมได้มีการยื่นรวมที่สำนักงานใหญ่ ซึ่งทำให้ไม่สามารถคำนวณต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการในแต่ละหน่วยงานที่มีรายได้ ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนเป็นการยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการ โดยเพิ่มสาขาในแต่ละสาขาของคณะที่มีรายได้ไปแล้ว เช่น คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการแยกยื่นเป็นรายสถานประกอบการ

เพื่อให้การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานภายในส่วนงานของคณะสำนักเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยควรมีการกระจายอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การบริหารจัดการในการหารายได้และค่าใช้จ่ายของส่วนงานสะดวกและคล่องตัว ทั้งการจัดทำรายงานภาษีซื้อและภาษีขายของส่วนงาน ตลอดจนจนถึงการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตามแบบ ภ.พ.30 โดยการเพิ่มสาขาให้กับส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยในการยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการ โดยสามารถใช้ที่อยู่สถานประกอบการที่เดียวกับมหาวิทยาลัยได้ แต่การบริหารจัดการอยู่ที่คณะสำนัก โดยสามารถจดทะเบียนเพิ่มสาขาตามแบบคำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามประมวลรัษฎากร ภ.พ. 09

ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายใน 15 วัน นับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น สำหรับกรณีการย้ายสถานประกอบการการรับโอนกิจการและการเพิ่มสาขา จะต้องแจ้ง

ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยกรอกแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 09 พร้อมเอกสารประกอบการพิจารณา ณ สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้

มาตรา 81 ให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) การขายสินค้าที่มีใช้การส่งออก หรือการให้บริการ ดังต่อไปนี้

(ก) การขายพืชผลทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ลำต้น กิ่ง ใบ เปลือก หน่อ ราก เหง้า ดอก หัว ฝัก เมล็ด หรือส่วนอื่น ๆ ของพืช และวัตถุดิบที่ได้จากพืช ทั้งนี้ ที่อยู่ในสภาพสดหรือรักษาสภาพไว้ เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่ง ด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็งหรือด้วยการจัดทำ หรือปรุงแต่งโดยวิธีการอื่นหรือรักษาสภาพไว้ เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีก หรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แห้ง บด ทำให้เป็นชิ้น หรือด้วยวิธีอื่น ข้าวสาร หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสีข้าว แต่ไม่รวมถึงไม้ซุง ฟืน หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลื่อยไม้หรือผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุกระป๋องภาชนะหรือหีบห่อที่ทำเป็นอุตสาหกรรมตามลักษณะและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.28/2535)

ตัวอย่าง กระบวนการผลิตพืชผลทางการเกษตรในสถานประกอบการที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ กรณีโรงงานผลิตมะเขือม่วงมีกระบวนการผลิตและส่งออกโดยการหั่นซอยและผ่านน้ำมันเดือดไม่ถึง 100 องศา ใช้เวลา 1 นาที โดยยังไม่สุกและนำเข้าเครื่องซีลเพื่อส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น วันหนึ่งมีการนำผลิตภัณฑ์มะเขือม่วงมาขายในประเทศไทย โดยมีข้อหาหรือว่าเป็นการแปรรูปถนอมอาหารหรือไม่นั้น ต้องดูว่ากระบวนการผลิตมะเขือม่วงนั้นยังไม่สุก 100 เปอร์เซ็นต์ แต่ในความเป็นจริงเป็นเพียงการถนอมอาหาร แต่หากนำมะเขือม่วงไปเข้าเครื่องซีลเมื่อแกะพลาสติกออกแล้วพลาสติกที่ซีลไม่สามารถนำกลับไปใช้งานได้ ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุหีบห่อจึงไม่ได้รับการยกเว้น แต่กรณีใช้ยางรัดพลาสติกซึ่งสามารถแกะออกแล้วถุงพลาสติกยังสามารถนำไปใช้งานได้ ถือว่าไม่เป็นผลิตภัณฑ์ที่บรรจุหีบห่อมั่นคง จึงได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น มะม่วง หากยังเป็นลูกมะม่วงถือว่ายังไม่ได้แปรรูปถึงแม้จะนำไปแช่แข็งและยังเป็นลูกมะม่วงอยู่ให้ถือเป็นการถนอมอาหารและยังคงได้รับการยกเว้นแต่หากนำไปบรรจุหีบห่อมั่นคงถือว่าเป็นอุตสาหกรรมตามความหมาย ป.28 ตลอดจนถึงการเอาเทียนถนนของชาวบ้าน เมื่อเวลานำมะม่วงออกจากถุงพลาสติกที่บรรจุนำไปใช้ก็ถือว่าไม่ได้รับการยกเว้น เพราะถุงพลาสติกเมื่อแกะหรือตัดออกไปแล้วไม่สามารถนำไปใช้งานได้

ทั้งนี้หากมหาวิทยาลัยแม่โจ้จะมีการขายพืชผลทางการเกษตรจะต้องศึกษาข้อกำหนดในกระบวนการผลิตพืชผลทางการเกษตรที่จะนำไปจำหน่าย เช่น กัญชง กัญชา ฯลฯ หรือในอนาคตต่อไปอาจมีการขายพืชผลสมุนไพรที่นำไปใช้ทำยาได้ หากจะมีการจำหน่ายผลผลิตอาจดำเนินการในรูปแบบของมูลนิธิ หรือร่วมลงทุนกับภาคเอกชน ก็จะมีการจัดสรรกำไรเป็นสัดส่วนจึงไม่ได้รับผลกำไร 100 เปอร์เซ็นต์ หรืออาจศึกษาถึงการคำนวณต้นทุนและรายได้จากการผลิตให้เกิดความคุ้มค่าในการคำนวณการคิดภาษีว่าควรจะ VAT หรือ NON VATหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะต้องศึกษาว่าจะดำเนินการในรูปแบบใดที่จะไม่ทำให้เสียโอกาส ในการมีรายได้และผลกำไร 100 เปอร์เซ็นต์จากการผลิตด้วยตนเอง

(ข) การขายสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต และในกรณีสัตว์ไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเนื้อ ส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ ไข่ นํ้านม และวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ ทั้งนี้ ที่อยู่ในสภาพสด หรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่งด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือด้วยการจัดทำหรือปรุงแต่งโดยวิธีการอื่น หรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีก หรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แห้ง บด ทำให้เป็นชิ้นหรือด้วยวิธีอื่น แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุกระป๋อง ภาชนะ หรือหีบห่อที่ทำเป็นอุตสาหกรรม ตามลักษณะและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.29/2535)

ตัวอย่าง เช่นเดียวกับการขายพืชผลทางการเกษตร ทั้งนี้การขายสัตว์ที่อยู่ในสภาพสดหรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่งด้วยการแช่เย็น เช่น ไก่ เนื้อ และการทำเนื้อแดดเดียวเมื่อซังเป็นกิโลขายก็ยังไม่เป็นอุตสาหกรรม แต่เมื่อนำเนื้อแดดเดียวไปซีลให้ถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุหีบห่อ จึงไม่ได้รับการยกเว้นตามความหมาย ป.29/2535

(ค) การขายปุ๋ย

คำว่าปุ๋ยทางกรมิวิชาการเกษตรเป็นผู้กำหนดไว้จึงถือเป็นสารเคมีทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นพืชหรือสัตว์ เช่น ปุ๋ย NPK ปุ๋ยธรรมชาติ ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ที่มีสารอาหารครบถ้วนถือว่าเป็นปุ๋ย แต่ถ้าเป็นโพแทสเซียมคลอไรด์เป็นสารเคมีเร่งดอกและผลลำไย ถือว่าไม่ใช่ปุ๋ยถือเป็นสารบำรุงทั่วไป และปุ๋ยยูเรียเป็นสารอินทรีย์สังเคราะห์เมื่อนำไปใส่หญ้าในสนามกอล์ฟเป็นสารเร่งให้ใบเขียวก็ไม่ถือว่าเป็นปุ๋ย อยู่ที่กรมิวิชาการเกษตรเป็นผู้วิเคราะห์ว่าอะไรเป็นปุ๋ยหรือไม่ใช่

(ง) การขายปลาปน อาหารสัตว์

เช่น ข้าวโพด เมล็ดข้าวโพดที่นำไปผสมกับอาหารสัตว์ถือเป็นอาหารสัตว์ หรือวิตามินที่ให้วัวกินไม่ใช่อาหารสัตว์แต่เป็นตัวบำรุง ซึ่งจะต้องดูความหมายตามคำนิยามที่ได้กำหนดไว้

(จ) การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุง รักษา ป้องกัน ทำลายหรือกำจัดศัตรูหรือโรคของพืชและสัตว์

กรณีคณะสัตวแพทยศาสตร์ถ้าขายยาที่ได้รับการยกเว้น และถ้าเป็นการบริการรักษาจะไม่ได้รับการยกเว้น ฉะนั้นคลินิกคณะสัตวแพทยศาสตร์อาจใช้เทคนิคในการรักษามีค่ารักษาพยาบาลในการผ่าตัด โดยไม่ได้มีรายการกำหนดค่ายารักษา รวมเป็นค่ารักษาไว้ หากสรรพากรตรวจสอบไม่สามารถทราบได้ว่าอยู่ในกิจกรรมเดียวกันหรือไม่ หากแจ้งค่าผ่าตัดโดยมีค่าแรงประกอบด้วยค่ายาตามรายการที่กำหนดไว้ถือเป็นการบำรุงรักษาได้รับการยกเว้น การขายวัคซีนเพื่อนำไปฉีดป้องกันถือเป็นการบำรุงรักษาที่ได้รับการยกเว้น

(ฉ) การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน

เป็นขายตำราเรียนแก่นักศึกษาถือเป็นการบริการทางวิชาการได้รับการยกเว้น

(ช) การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา เอกชน หรือโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

(ซ) การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรมในสาขา และลักษณะการประกอบกิจการที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี

(ฌ) การให้บริการการประกอบโรคศิลปะ การสอบบัญชี การว่าความ หรือการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ตามที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี ทั้งนี้ เฉพาะวิชาชีพอิสระที่มีกฎหมายควบคุม การประกอบวิชาชีพอิสระนั้น

(ญ) การให้บริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

กรณีเป็นการรักษาเฉพาะมนุษย์ได้รับการยกเว้นทั้งที่มีใบอนุญาตและไม่มีใบอนุญาต แต่ถ้าเป็นคลินิกเถื่อน ต้องเสียมูลค่าเพิ่ม เพราะไม่ได้ขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล แต่ถ้าเป็นการรักษาสัตว์ไม่ได้รับการยกเว้น

(ฎ) การให้บริการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ ในสาขา และลักษณะการประกอบกิจการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

ในส่วนของมหาวิทยาลัยได้มีบริการทางการวิจัยและการให้บริการทางวิชาการได้รับการยกเว้นแต่เดิม ตั้งแต่ก่อน พ.ศ. 2552 ให้ยกเว้นเฉพาะบุคคลธรรมดาและมูลนิธิหรือสมาคม ทั้งนี้ในการบริการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยการลงนามทำสัญญาวิจัยโดยมูลนิธิพระเกี้ยว แต่เมื่องานวิจัยเสร็จสิ้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้เซ็นรับรองและเป็นมหาวิทยาลัยเดียวที่ไม่เคยเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในการให้บริการวิจัยมาตั้งแต่ต้น เนื่องจากฝ่ายกฎหมายมีการวางแผนไว้ก่อนแล้ว ต่อมาหลังพศจิกายน พ.ศ. 2552 ได้มีการออกกฎหมายให้มหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิจัยได้รับการยกเว้นไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ให้ยกเว้นการให้บริการวิจัยทั้งหมด ทั้งนี้ในส่วนการบริการทางวิชาการได้รับการยกเว้นมาตลอดอยู่แล้ว

การบริการทางวิชาการ ตามคำนิยามได้มีการกำหนดไว้แล้วตามพจนานุกรม หมายถึงเป็นการให้การศึกษารเรียนการสอนและการแนะนำซึ่งความหมายกว้างไป ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเป็นผู้กำหนดว่าการบริการวิชาการเป็นการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักสูตรขึ้นเอง ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการจัดอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร โดยจัดที่พัก ห้องประชุม ฯลฯ กรมสรรพากรถือว่าการให้บริการทางวิชาการไม่ต้องเสีย Vat แต่มีประเด็นที่กรมสรรพากรว่าจ้างให้มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด เช่น การอบรมหลักสูตรนักบริหาร

ระดับกลาง โดยให้แต่ละมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรม โดยจัดให้มีที่พัก ห้องประชุม อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ ซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับงบประมาณในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าว ประมาณ 10 ล้านบาท กรมสรรพากรถือว่าไม่เป็นการบริการทางวิชาการจึงต้องเสีย Vat

ดังนั้นการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่ยกเว้นอยู่ที่ผู้กำหนดหลักสูตรว่ามหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดหลักสูตรขึ้นเอง หรือผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนดหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ทั้งนี้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้มีการจัดอบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ โดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรและได้นำเสนอให้ภาค 8 พิจารณาและภาค 8 ได้ว่าจ้างให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ดำเนินการตามหลักสูตรที่เสนอแล้วนั้น ถือว่าเป็นการบริการทางวิชาการจึงได้รับการยกเว้น ฉะนั้นหากมหาวิทยาลัยแม่โจ้จะจัดประชุมทางวิชาการที่มีการเรียกเก็บค่าลงทะเบียนจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศโดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นเจ้าของ และเป็นผู้กำหนดหลักสูตรขึ้นเองทั้งหมดถือเป็นการบริการทางวิชาการจึงได้รับการยกเว้น แต่ถ้าสถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมทางวิชาการและให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรมถือว่าไม่เป็นการบริการทางวิชาการจึงต้องเสีย Vat ตัวอย่างคณะบริหารธุรกิจมีการจัดฝึกอบรมให้กับผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชี โดยเสนอหลักสูตรไปยังสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรมสรรพากรและได้รับอนุมัติในหลักสูตรที่กำหนดซึ่งมีหลักฐานที่ชัดเจน หรือคณะสำนักจะจัดฝึกอบรมหลักสูตรที่มีหน่วยงานวิชาชีพรับรอง เช่น คณะพยาบาลศาสตร์จะจัดฝึกอบรม ต้องขออนุมัติสภาวิชาชีพด้านพยาบาล เมื่อได้รับการอนุมัติจากสภาวิชาชีพพยาบาลแล้วก็ถือเป็นการบริการทางวิชาการ จึงได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ฎ) การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์

(ฐ) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน

(ฑ) การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น

(ฒ) การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ ทั้งนี้ เฉพาะบริการในสาขาและลักษณะการประกอบกิจการตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

(ณ) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร

(ด) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ ซึ่งมีใช่เป็นการขนส่งโดยอากาศยาน หรือเรือเดินทะเล

(ต) การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์

การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เช่น การให้เช่าห้องจัดประชุมสัมมนา ห้องว่าง หรือห้องที่มีอุปกรณ์พร้อม คำว่าเช่าไม่มีค่านิยามในมาตรา 81 ตาม ป.90 คือการให้เช่าโดยการให้มอบการครอบครองตามภาษีกฎหมายให้มอบการครอบครอง เช่น การให้เช่าห้อง 1 เดือนจะมีการมอบกุญแจให้ในระยะยาวโดยทำสัญญาคิดค่าเช่าห้องเดือนละ 10,000 บาท แต่ค่าน้ำค่าไฟคิดแยกต่างหากและค่าส่วนกลางให้ผู้เช่าดูแล ส่วนทรัพย์สินที่อยู่ในห้องต้องดูแลและส่งมอบเมื่อสิ้นสุดตามสัญญาเช่าตามสภาพห้ามทำเสียหาย ถือเป็นการเช่าโดยการให้มอบการครอบครองจะไม่เสีย Vat แต่ค่าบริการส่วนกลางต้องเสีย Vat เพราะเป็นการบริการไม่ใช่เป็นการให้เช่าตามข้อเท็จจริง ส่วนการเช่าเพียงวันเดียวนั้นมอบการครอบครองไม่ได้อยู่แล้วจึงต้องเสีย Vat ตามแนวปฏิบัติของกรมสรรพากรไม่ให้ยกเว้น ฉะนั้นการให้เช่า 3-5 วัน หรือการเช่าเป็นอาทิต้องดูว่ามีโอกาสที่จะเสีย Vat หรือ Non Vat อยู่ที่รูปแบบการทำเป็นสัญญาตามที่ระบุไว้ตามรายละเอียดลักษณะการให้เช่าว่าเป็นการให้เช่า

(ถ) การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริการที่เป็นการพาณิชย์ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นการหารายได้หรือผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็น กิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ก็ตาม

(ท) การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐโดยไม่หักรายจ่าย

(ธ) การขายสินค้าหรือการให้บริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศลภายในประเทศ ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น

(น) การขายสินค้าหรือการให้บริการตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

เช่น การขายสินค้าที่เป็นองค์การของรัฐหรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การขายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่ต้องเสีย Vat และภาษีใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ถ้าเป็นสลากการกุศลต้องเสียภาษีร้อยละ 1 ของเงินรางวัล

(พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534)

ความรับผิดชอบในการเสียภาษี กรณีมีการขายสินค้าเกิดขึ้น

1. เมื่อมีการส่งมอบสินค้า
2. โอนกรรมสิทธิ์สินค้าก่อนส่งมอบ
3. ได้รับชำระราคาสินค้าก่อนส่งมอบ

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าในกรณีทั่วไปเกิดขึ้นเมื่อได้มีการส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อหรือโอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือได้รับชำระราคาสินค้า หรือได้ออกใบกำกับภาษีให้ถือว่าความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้น ๆ โดยผู้ขายมีหน้าที่ออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อในขณะนั้น เช่น กรณีที่มหาวิทยาลัยมีการส่งมอบน้ำดื่มให้กับโรงพยาบาลสนามก็ต้องออกใบกำกับภาษี และกรณีการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อก็ต้องออกใบกำกับภาษี ณ วันที่ส่งมอบซึ่งความรับผิดชอบเกิดขึ้น แต่กรณีได้รับเงินมาก่อนที่จะส่งมอบสินค้าก็ต้องออกใบกำกับภาษีทันทีเมื่อลูกค้าได้รับสินค้า

กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อขายสินค้าในนามมูลนิธิและดำเนินการขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์กับ Shopee Lazada ซึ่งจะจัดส่งสินค้าและส่งมอบสินค้าให้กับบริษัท Shopee Lazada แต่มหาวิทยาลัยจะยังไม่ได้รับเงินค่าสินค้า โดย Shoppee Lazada จะสรุปและส่งเงินให้แต่ละครั้งในตอนสิ้นเดือนหรือสามเดือน ซึ่งสรรพากรถือว่ายังไม่ได้รับชำระเงิน แต่จะรอวันที่ส่งมอบสินค้าให้แก่บริษัทขนส่ง ซึ่งถือว่าเป็นการส่งมอบสินค้า ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องออกใบกำกับภาษีทันทีที่ได้ส่งมอบสินค้าบริษัทขนส่ง โดยบริษัทขนส่งจะออกใบรับพัสดุสินค้าให้เป็นหลักฐานการรับสินค้า มหาวิทยาลัยก็สามารถออกเป็นใบกำกับ/ใบส่งของ หรือ ใบกำกับภาษี/ใบส่งของ/ใบเสร็จรับเงิน อยู่ในใบเดียวกันก็ได้

ความรับผิดชอบกรณีให้บริการ

กรณีการให้บริการความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการเว้นแต่ (1) ได้ออกใบกำกับภาษีหรือ (2) ได้ใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น หากเกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาค่าบริการให้ถือว่าความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำนั้น ๆ

การออกใบกำกับภาษี

- การขายสินค้าต้องออกเป็น ใบกำกับภาษี/ใบส่งของ คู่กัน
- ถ้าชำระเงินก่อนให้ออกเป็น ใบกำกับภาษี/ใบเสร็จรับเงิน/ใบส่งของ
- ถ้าเป็นการบริการให้ออกเป็นใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ส่วนใบส่งของจะส่งมอบเมื่อไหร่ก็แล้วแต่

การส่งมอบการบริการ เว้นแต่การให้บริการโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือไม่คิดมูลค่า

แนววินิจฉัยกรณีความรับผิดชอบการให้บริการ

กรณีที่มหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินกิจกรรมในเรื่องของโรงพยาบาลสนาม ซึ่งเป็นการให้บริการโดยไม่คิดมูลค่าเพิ่ม แต่สรรพากรก็มีสิทธิที่จะมีการประเมินค่าตอบแทนตามมาตรา 79/3 โดยโรงพยาบาลสนามมีการจัดเก็บค่าน้ำค่าไฟฟ้า รายจ่ายดังกล่าวที่มหาวิทยาลัยจ่ายให้การไฟฟ้าและการประปาเป็นการบริการจะถูกตัดทอนก็ต่อเมื่อการขายสินค้าและให้บริการนั้นได้รับการยกเว้นภาษี กรณีเราออกให้กับโรงพยาบาลสนามซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ เช่น โรงพยาบาลสันทราย การออกหลักฐานให้แก่โรงพยาบาลเป็นเรื่องของการบริการซึ่งอยู่ในพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 239) ถ้าเราขายสินค้าหรือให้บริการแก่สถานพยาบาลของทางราชการให้กับองค์กรหรือแก่สาธารณกุศลหรือแก่สถานพยาบาล โรงเรียน วัด ตามมาตรา 47 ถ้าขายสินค้าและบริการจะถูกยกเว้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่หากออกในนามของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งไม่ได้เป็นองค์กรสาธารณกุศลตามมาตรา 47 ก็จะไม่ได้รับการยกเว้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องพิจารณาว่าการลงนามทำความตกลงต้องเป็นกับส่วนราชการสาธารณสุขตามมาตรา 47 ที่ได้กำหนดไว้

กรณีที่ไม่ต้องออกใบกำกับภาษี ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.86/2542

- นำสินค้าไปใช้

กรณีการนำสินค้าไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้ซื้อวัคซีนอุปกรณ์มาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนที่ไม่ได้ใช้สำหรับการบริการคนภายนอกซึ่งมีความชัดเจน ภาษีซื้อจึงไม่สามารถนำมาใช้ได้ แต่ถ้าซื้อวัคซีนมาเพื่อนำไปใช้ในคลินิกคณะสัตวแพทยศาสตร์โดยเฉพาะ เพื่อการขายให้แก่บุคคลภายนอก ซึ่งไม่ได้นำมาใช้ในการเรียนการสอนถือเป็นภาษีซื้อทั้งหมดได้ ทั้งนี้หากเป็นกรณีขายถือเป็น Non Vat หากเป็นการบริการต้องเสีย Vat แต่ถ้าหากตอบไม่ได้ว่าเป็นการเรียนการสอนหรือการบริการบุคคลภายนอกให้เฉลี่ยเป็นสัดส่วนของรายได้ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นควรให้แยกสต็อกสินค้าว่าใช้ในการเรียนการสอนหรือการให้บริการบุคคลภายนอก หรือกรณีคณะกรรมการเกษตรได้มีการจัดซื้อเครื่องอบผลไม้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนก็ไม่ต้องเสียภาษีซื้อ แต่ถ้าหากซื้อเครื่องอบผลไม้มาเพื่อใช้ในการรับจ้างอบผลไม้ซึ่งเป็นการให้บริการสำหรับบุคคลภายนอกถือเป็นภาษีซื้อทั้งหมด หรือหากนำวัสดุจากคลินิกคณะสัตวแพทยศาสตร์ไปใช้ในการเรียนการสอนถือเป็นการขายจึงต้องมี VAT แต่ถ้าหากนำวัคซีนจากคณะสัตวศาสตร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไปบริการกับคณะอื่น เช่น คณะสัตวแพทยศาสตร์ไปใช้ในการเรียนการสอนก็ไม่ต้องส่งภาษีขาย

- สินค้าขาดรายงาน

- สินค้าและทรัพย์สินคงเหลือ ณ วันผลิตประกอบกิจการหรือ ณ วันได้รับแจ้งคำสั่งถอนทะเบียน

- ใช้บริการของตนเอง

- ให้บริการโดยไม่ต้องมีค่าตอบแทน

การวางแผนภาษีสำหรับการวิจัย/บริการทางวิชาการ

การวิจัยตามแนวทางของกรมสรรพากรต้องเป็นการวิจัยที่มีกระบวนการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การตีความผลการวิเคราะห์เพื่อสรุปว่าผลของการตั้งสมมติฐานไว้เป็นไปตามข้อสมมติฐานหรือไม่อย่างไร

ดังนั้นเมื่อมีการจัดทำสัญญารับจ้างวิจัยต้องกำหนดให้มีกระบวนการ 3 ขั้นตอนดังกล่าวให้ครบถ้วน หากสัญญาไม่ได้กำหนดให้ครบถ้วนตามกระบวนการดังกล่าวแล้วก็จะเป็นการให้บริการทั่วไป ซึ่งเป็นสัญญารับจ้างทำของ จึงไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ผู้รับจ้างทำวิจัยต้องตรวจสอบดูว่ารายละเอียดในบัญชีแนบท้ายสัญญาหรือข้อตกลงแนบท้ายสัญญาระดับนั้นมียกเว้นรายละเอียดการวิจัยตามแนวทางของกรมสรรพากรอย่างน้อย 3 ขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ด้วยหรือไม่หรือมากกว่านี้ก็ได้ เช่น มหาวิทยาลัยได้รับจ้างวิจัยว่าเส้นทางรถรางจะขึ้นที่ไหน จุดที่ไหนและสุดท้ายตรงจุดไหน มีปัญหาว่าในสัญญาจ้างไม่ได้เขียนข้อตกลงในสัญญาตามกระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าว แต่มีเพียงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้น แต่ไม่ได้มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการสำรวจว่าตรงจุดไหนเหมาะสมที่จะเป็นสถานีบนดินและสถานีใต้ดินไว้ ดังนั้นเมื่อกรมสรรพากรพิจารณาตีความแล้วเห็นว่าข้อตกลงตามสัญญามีแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเดียว โดยไม่ได้มีขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 คือไม่ได้มีการนำเสนอการวิเคราะห์และสรุปผลของการสำรวจข้อมูล จึงทำให้สัญญาระดับนั้นต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มไป

การให้บริการทางวิชาการ หมายถึง วิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขา การเขียนบทความทางวิชาการ การเขียนบทความและได้รับค่าตอบแทน การสัมมนาทางวิชาการ หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำลังเป็นที่น่าสนใจในขณะนี้มาจัดสัมมนา โดยการระดมความรู้ของทุกคนที่เข้าร่วมสัมมนาโดยเราเป็นผู้จัดให้มีนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญเข้าร่วมสัมมนาและจัดเก็บค่าตอบแทนจากผู้เข้าร่วมสัมมนา เช่น สัมมนาในเรื่องของวัคซีนเพื่อป้องกันโควิด ซึ่งเราไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัคซีนโควิดแต่เนื่องจากเป็นสถานการณ์ที่ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องการเลือกฉีดวัคซีน ระยะเวลาในการฉีดวัคซีนและฉีดวัคซีนเมื่อใดอย่างไรดีแล้วมีผลอย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยมหาวิทยาลัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ด้านวัคซีนตามหัวข้อในเรื่องดังกล่าว มาร่วมสัมมนาโดยจัดเก็บค่าลงทะเบียนจากผู้เข้าร่วมสัมมนา กรณีนี้ก็จะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องวิชาการที่เราจัดทำขึ้นเองเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัย แต่ถ้าการอบรมที่เป็นหลักสูตรมีอยู่ 2 ส่วน คือ หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติในสถานศึกษาหรือโรงเรียน กับหลักสูตรระยะสั้นที่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษานั้นเป็นผู้กำหนดขึ้น ดังนั้นการสัมมนาทางวิชาการถือเป็นการให้บริการทางวิชาการด้วยเหมือนกัน ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริการการวิจัย/บริการทางวิชาการ

1. ภาษีเงินได้
2. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีเงินได้

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- การให้บริการวิจัย/วิชาการที่มีลักษณะงานไม่สามารถทำคนเดียวได้และมีค่าใช้จ่ายสูง เป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (8) หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร
- การให้บริการวิจัย/วิชาการ ที่มีลักษณะงานที่สามารถทำคนเดียวได้และค่าใช้จ่ายไม่มาก เป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (2) หักค่าใช้จ่ายเหมา
- เงินได้ ได้แก่ เงินได้ของครูอาจารย์ บุคลากร นักวิจัย
- เงินได้ของมหาวิทยาลัย เป็นเงินได้หรือรายรับของมหาวิทยาลัย ไม่ต้องเสียเพราะมหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลตามมาตรา 39 ไม่เป็นผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนั้นมหาวิทยาลัยแม้จะไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มีหลักการอยู่ 3 ส่วนคือ

1. เงินที่เราจ่ายไปให้แก่ผู้รับเงินและผู้รับเงินมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ใหม่ และถ้าผู้รับเงินต้องมีหน้าที่เสียภาษีต้องนำไปยื่นแบบแสดงรายการ แต่ถ้ากฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นรายได้ที่ได้รับการยกเว้น เช่น ค่าเบี้ยประชุม ค่าสอน ค่าสอบ ถ้าค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ก็จะได้รับยกเว้น แต่ต้องเป็นการจ่ายโดยส่วนราชการ

ขณะนั้นมหาวิทยาลัยแม้จะไม่ได้เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยแม้จะมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐแล้ว ค่าเบี้ยประชุมที่จ่ายให้แก่คณะกรรมการไม่ได้ถูกยกเว้นตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากรที่กำหนดไว้ว่า “เบี้ยประชุมที่ส่วนราชการเป็นผู้จ่าย ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณ เพื่อเสียภาษีเงินได้” ดังนั้นต้องควรมีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นไว้ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีข้อหารือว่าค่าเบี้ยประชุมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จ่ายไปให้แก่คณะกรรมการต่าง ๆ ได้ถูกยกเว้นหรือไม่ คำตอบคือไม่ได้ ถูกยกเว้นตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา 42 ที่เขียนไว้ว่าเบี้ยประชุมที่ส่วนราชการ เป็นผู้จ่าย

ตัวอย่าง บอร์ดของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยเมื่อมีการประชุมก็จะได้รับค่าเบี้ยประชุม ถ้าเบี้ยประชุมได้มีการกำหนดไว้ตามกฎหมายก็จะได้รับการยกเว้น หรือตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย แต่ถ้าไม่กำหนดไว้ค่าเบี้ยประชุมที่จ่ายให้แก่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยก็ต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร เพราะมหาวิทยาลัยไม่ใช่ส่วนราชการ

2. ผู้รับเงินมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้หรือไม่ ถ้าผู้รับเงินมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ คือเงินได้บุคคลธรรมดาและเงินได้นิติบุคคลแต่ถ้าเป็นนิติบุคคลต้องดูก่อนว่าเป็นนิติบุคคลประเภทใด เช่น วัดเป็นนิติบุคคล มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยแม้จักเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติซึ่งไม่ได้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน เพราะผู้เสียภาษีต้องเป็นนิติบุคคลตามมาตรา 39 ดังนั้นถ้าหากใครจ่ายเงินให้กับมหาวิทยาลัยจึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

หากมหาวิทยาลัยถูกธนาคารหรือหน่วยงานอื่นหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องเรื่องขอคืนภาษีตามแบบ ค.10 ภายใน 3 ปี กับกรมสรรพากรโดยมีเงื่อนไขคือต้องมีหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และแบบ ภงด. 53 ตามที่ธนาคารหรือหน่วยงานได้ยื่นนำส่งกรมสรรพากรไปแล้ว ประกอบกับแบบคำร้องขอคืนภาษี ตามแบบ ค.10

กรณีที่เกิดขึ้นคือองค์กรสวนพฤกษศาสตร์ ได้ถูกธนาคารกรุงไทยหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจพบได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่องค์การสวนพฤกษศาสตร์ดำเนินการขอคืนจากกรมสรรพากร แต่เนื่องจากระยะเวลาเกิน 3 ปีไปแล้วไม่สามารถยื่นคำร้องขอคืนภาษีตามแบบ ค.10 ได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องรับผิดชอบคืนเงินสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้สวนพฤกษศาสตร์ดำเนินการฟ้องธนาคารกรุงไทยว่าทำการละเมิดโดยการหัก ณ ที่จ่ายไว้ทำให้เกิดความเสียหายยื่นคำร้องขอคืนภาษีไม่ได้ ดังนั้นธนาคารกรุงไทยจึงยอมชดใช้คืนเงินภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายให้แก่สวนพฤกษศาสตร์

3. ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้ผู้จ่ายต้องหัก เช่น ส่วนราชการองค์การของรัฐจ่ายเงินได้ให้กับบริษัทห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปให้หักไว้ 1% ตามมาตรา 69 ตรี หรือให้นายจ้างผู้จ่ายเงินได้ให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา 40 (1) หักไว้ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงิน โดยการคำนวณ ตามมาตรา 50 (1) (ตามที่มหาวิทยาลัยได้มีหักภาษีไว้เมื่อการจ่ายเงินเดือนให้บุคลากร) แต่ถ้าหากไม่มีกฎหมายกำหนดก็ไม่สามารถหักได้ถ้าหักไว้ถือเป็นการทำละเมิด

การบริหารจัดการภาษีของมหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัย เมื่อมหาวิทยาลัยได้รับเงินสนับสนุน ให้ฟรี ให้เปล่า ไม่ได้เป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ถ้าเป็นทุนเพื่อทำการวิจัยไม่ได้เป็นการให้เปล่า จึงเป็นรายได้จากการทำวิจัย เป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย แต่มหาวิทยาลัยไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

- ผู้ทำวิจัย จะต้องเสียภาษีเนื่องจากเป็นบุคคลธรรมดา เมื่อมีเงินได้จึงไม่ได้ถูกยกเว้นต้องเสียภาษี

- ผู้ว่าจ้าง เป็นผู้จ่ายเงินค่าจ้างทำวิจัยจะต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เพราะเป็นผู้จ่ายเงิน ถ้าผู้รับจ้างทำวิจัยมีหน้าที่ต้องเสียภาษี ทั้งนี้มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นผู้รับจ้างทำงานวิจัยรับเงินเต็มตลอดโดยไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เพราะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่กล่าวในข้อที่ 2 คือตัวผู้รับไม่มีหน้าที่ต้องเป็นผู้เสียภาษี แต่ในทางกลับกันผู้รับทำวิจัยเป็นบริษัท ก. ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษี ผู้จ่ายเงินค่าจ้างทำวิจัย ถ้าเป็นส่วนราชการเช่น สวทช. จ่ายเงินหรือหน่วยงานใดที่เป็นภาคเอกชน ก็ใช้มาตรา 69 ตรี ตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปให้ หักไว้ในอัตราร้อยละ 1 เช่นเดียวกันมหาวิทยาลัยแม่โจ้จ้างบริษัท ก. ทำวิจัย ซึ่งบริษัท ก. มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนั้นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ผู้ว่าจ้างจะมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายของบริษัท ก. ในทางกลับกันถ้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้รับจ้างทำวิจัยจากบริษัท ก. แต่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ผู้รับจ้างไม่ได้ทำเองแต่ได้ว่าจ้างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทำวิจัยอีกต่อหนึ่งโดยทำสัญญาจ้างวิจัย เช่น

กรณีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ลงนามทำสัญญาจ้างกับบริษัทเอกชน ในวงเงิน 4 ล้านบาท โดยรับเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัยทั้งจำนวน แต่ได้ว่าจ้างอาจารย์ ก. ให้ดำเนินการต่อ โดยมหาวิทยาลัยหักเงินค่าจ้างตามสัญญาวิจัยไว้ร้อยละ 10 เป็นเงิน 4 แสนบาทถ้วน และทำสัญญาว่าจ้างกับอาจารย์ ก. ให้ทำงานวิจัยต่อโดยโอนเงินให้ในวงเงิน 3.6 ล้านบาทถ้วน ซึ่งอาจารย์ ก. มีทีมงานในการดำเนินงาน 5 ท่าน รับจ้างทำวิจัยโดยมีค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยจนเสร็จสิ้นโครงการซึ่งเป็นเอกสารหลักฐานการจ่ายจำนวนทั้งสิ้น 3.4 ล้านบาท คงเหลือเงิน 2 แสนบาท

เมื่ออาจารย์ ก. รับจ้างทำงานวิจัยกับมหาวิทยาลัยแล้วจึงทำให้มีรายได้จากการทำวิจัยจำนวน 3.6 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายจำนวน 3.4 ล้านบาท ทำให้มีรายได้คงเหลือ 2 แสนบาท ซึ่งถือเป็นเงินได้จะต้องนำไปเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ดังนั้นเมื่อสรรพากรมาตรวจสอบกับอาจารย์ ก. ว่ามีรายได้จากการวิจัย จำนวน 3.6 ล้านบาทตามเอกสารหลักฐานที่เก็บไว้กับสรรพากรเพื่อการตรวจสอบต่อไป

กรณีดังกล่าวเมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบสัญญาจ้างระหว่างมหาวิทยาลัยกับบริษัท ก. จำนวน 4 ล้านบาท ว่ามหาวิทยาลัยมีรายได้กับบริษัทเอกชนครบถ้วนหรือไม่และดูรายจ่ายว่าตามสัญญาที่มหาวิทยาลัยจ่ายเงินให้กับอาจารย์ ก. ทำวิจัยในวงเงิน 3.6 ล้านบาท ต้องมีการหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายไว้ในอัตราร้อยละ 1 เป็นเงิน 36,000 บาท ครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ตามใบเสร็จรับเงินและเอกสารหลักฐานสัญญาจ้าง

กรมสรรพากรจะตรวจสอบเอกสารตามสัญญาจ้างวิจัยของอาจารย์ ก. ตามสัญญาที่มหาวิทยาลัยจ่ายเงินให้กับอาจารย์ ก. ทำวิจัยในวงเงิน 3.6 ล้านบาท ต้องมีการหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายไว้เป็นเงิน 36,000 บาท ตามมาตรา 50 (5) ให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) ให้แก่บุคคลธรรมดาให้หักภาษีเงินได้ไว้ทุกครั้งกรณีจ่ายเงินได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปคำนวณหักในอัตราร้อยละ 1

การคำนวณเงินได้ของอาจารย์ ก. โดยสัญญาจ้างของอาจารย์ ก. จะมีรายได้จำนวน 3.6 ล้านบาท หักค่าใช้จ่าย 3.4 ล้านบาทตามเอกสารหลักฐานการจ่าย ทำให้มีรายได้คงเหลือ 2 แสนบาท ซึ่งเงินที่ได้รับจากการทำวิจัยถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) เท่ากับ 3.6 ล้านบาท หักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 1 จำนวน 36,000 บาท มีค่าใช้จ่าย จำนวน 3.4 ล้านบาท ทำให้มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายคงเหลือ 2 แสนบาท

คำนวณเงินได้ 40 (8) จำนวน 200,000 บาท ที่ต้องเสียภาษีโดยหักค่าลดหย่อนส่วนตัว 60,000 บาท คงเหลือเงินได้ สุทธิ 140,000 บาท (ตามกฎหมายกรณีเงินได้สุทธิ 1-150,000 บาท ได้รับการยกเว้น) ไม่ต้องเสียภาษี) ดังนั้น อาจารย์ ก. จึงไม่ต้องเสียภาษีเงินได้สุทธิ

เนื่องจากมาตรา 48 แห่งประมวลรัษฎากร การคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) ต้องนำมาคำนวณเงินได้ 2 ประเภท คือคำนวณจากเงินได้สุทธิ และคำนวณจากเงินได้พึงประเมิน เงินได้สุทธิตามคำนวณแล้วไม่เสียภาษี แต่มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000 บาทขึ้นไปต้องเสียอัตราร้อยละ 0.5 หรือเรียกว่าพันละ 5 ฉะนั้นต้องนำเงินได้จำนวน 3.6 ล้านบาท มาคำนวณเงินได้พึงประเมินพันละ 5 เป็นจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีเงินได้พึงประเมินจำนวน 1,750 บาท แต่ถ้าหากไม่ได้มีเอกสารหลักฐานการจ่ายค่าใช้จ่ายมาแสดงไว้ก็ให้หักภาษีโดยวิธีการเหมาจ่ายในอัตราร้อยละ 60

กรณีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ลงนามทำสัญญาจ้างกับบริษัทเอกชน ในวงเงิน 4 ล้านบาท โดยรับเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัยทั้งจำนวน และมหาวิทยาลัยดำเนินการเองเป็นโครงการวิจัยและแต่งตั้งให้อาจารย์ทำงานวิจัยตามโครงการ โดยให้จัดทำสัญญาืมเงินจากมหาวิทยาลัยไปทำงานวิจัยในวงเงิน 3.6 ล้านบาท ซึ่งอาจารย์ผู้รับทำวิจัยได้นำเงินไปดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในการทำวิจัยจนเสร็จสิ้นโครงการ โดยค่าใช้จ่ายโครงการเป็นเอกสารหลักฐานการจ่ายในนามมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 3.4 ล้านบาท และมีเงินคงเหลือจากโครงการจำนวน 2 แสนบาท ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้จ่ายเงินให้แก่อาจารย์ จำนวน 1 แสนบาท โดยมีหลักฐานการจ่ายว่าเป็นค่ารับจ้างทำวิจัยตามโครงการ ดังนั้นอาจารย์จึงเป็นผู้รับจ้างทำงานวิจัยให้แก่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในฐานะตัวแทนของมหาวิทยาลัย โดยได้รับค่าตอบแทนการทำวิจัยจำนวน 1 แสนบาท จึงถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) ตามประมวลรัษฎากรเมื่อได้รับค่าจ้างจากหน้าที่การงานจากนายจ้างให้ถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (1) เช่นเดียวกับเงินเดือน

ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องนำเงินค่าตอบแทนของอาจารย์ จำนวน 1 แสนบาทไปรวมคำนวณภาษีเงินได้ในระบบการคำนวณเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในระบบ SPS ของกรมสรรพากร ซึ่งคล้ายกับการจ่ายเงินโบนัสหากจ่ายในเดือนธันวาคม ก็จะต้องนำไปคำนวณภาษีเงินได้ในระบบซึ่งจะคำนวณให้ตามอัตราที่กำหนดและจะปรากฏตามแบบ ภ.ง.ด.1ก ว่าอาจารย์มีรายการรายได้เป็นเงินเดือนทั้งปี จำนวน 500,000 บาท บวกเงินได้จากค่าตอบแทนทำงานวิจัย จำนวน 100,000 บาท จะออกเป็นหนังสือรับรองการหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 ทวิแห่งประมวลรัษฎากร เพื่อยื่นเป็นรายได้ 40 (1) ทั้งหมดจำนวน 600,000 บาท โดยนำไปหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาในอัตราร้อยละ 50 แต่ไม่เกิน 100,000 บาท ที่เหลือนำไปหักค่าลดหย่อนและคำนวณภาษี และนำภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่มหาวิทยาลัยหักไว้นำมาเครดิตเพื่อยื่นแบบเสียภาษีต่อกรมสรรพากรต่อไป ทั้งนี้เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบรายได้จากการทำวิจัยก็จะตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานการจ่ายจากใบเสร็จรับเงินทุกฉบับให้ถูกต้องครบถ้วนโดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเอกสารหลักฐานดังกล่าว

ภาษีโรงเรือน ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ให้จัดเก็บภาษีตามอัตรา ดังต่อไปนี้

1. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมให้มีอัตรากาซีไม่เกินร้อยละศูนย์จุดหนึ่งห้าของฐานภาษี
2. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ให้มีอัตรากาซีไม่เกินร้อยละศูนย์จุดสามของฐานภาษี
3. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์อื่นนอกจาก (1) หรือ (2) ให้มีอัตรากาซีไม่เกินร้อยละหนึ่งจุดสองของฐานภาษี

4. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพให้มีอัตราภาษีไม่เกินร้อยละหนึ่งจุดสองของฐานภาษี

การยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

1. ในกรณีที่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ 1 มกราคมของปีภาษีนั้นให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีในการคำนวณภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท

2. ในกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้าง แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน และใช้สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ 1 มกราคมของปีภาษีนั้น ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีในการคำนวณภาษีไม่เกินสิบล้านบาท

การคำนวณภาษี

การคำนวณภาษีใช้ฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างคำนวณได้ตามมาตรา 35 หักด้วยมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 40 หรือมาตรา 41 แล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามมาตรา 37 ตามสัดส่วนที่กำหนดในมาตรา 38 ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสียเพื่อประโยชน์ในการคำนวณจากภาษีหนึ่งกรณีที่ดินหลายแปลงซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกันและเป็นเจ้าของเดียวกันของมูลค่าที่ดินทั้งหมดรวมกันเป็นฐานภาษี

การหักลดหย่อนภาษี 2 เท่า

การหักลดหย่อนภาษี 2 เท่าที่เกี่ยวกับหน่วยงานทางการศึกษามีกฎหมายที่ใช้อยู่ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ยังใช้อยู่ไม่มีอายุความคือตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 420 ซึ่งใช้มาเป็นเวลา 5 ปี และอีกฉบับเป็นการบริจาคโดยผ่านระบบ e-Donation ซึ่งจะหมดอายุความในสิ้นปี 2564 และอาจมีการขยายอายุออกไป อีกก็ได้

การบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) เป็นระบบบริจาคเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมสรรพากรใช้รองรับข้อมูลการรับบริจาคของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีเงื่อนไขบริจาคตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ต้องผ่านระบบ e-Donation มหาวิทยาลัยเข้าระบบ e-Donation

โดยมีช่องทางการรับบริจาค 2 ช่องทาง คือ โดยวิธีการสแกน QR Code ที่กรมสรรพากรกำหนดให้และบริจาคโดยการบันทึกในระบบ e-Donation โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นอะไร ถ้าเป็นนิติบุคคลสามารถบริจาคได้ทั้งที่เป็นเงินหรือเป็นทรัพย์สินไม่ต้องมีโครงการและไม่ต้องมีอะไร เลยซึ่งเป็นช่วงโปรโมชั่นภายใน 1 ปี

กรณีบริจาคเป็นทรัพย์สินจะต้องขอใบเสร็จการจัดซื้อทรัพย์สินไว้ด้วยเพื่อประกอบการตรวจสอบของสรรพากรตามมูลค่าของทรัพย์สินที่บันทึกในระบบ e-Donation หากไม่ได้มีการจัดซื้อมาแต่บริจาคเป็นการก่อสร้างก็ต้องใช้หลักฐานค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทั้งหมดมาเพื่อประกอบการตรวจสอบตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

หน่วยงานตามมาตรา 47 ทั้งหมดที่เป็นโรงพยาบาล วัด โรงเรียน สถานศึกษา มูลนิธิ สมาคม ที่เป็นองค์การสถานสาธารณกุศล ซึ่งเป็นการบริจาคในปีสามารถเลือกช่องทางการบริจาคได้ทั้ง 2 ช่องทางดังกล่าว วิธีการคือไม่ต้องทำโครงการ เมื่อได้รับบริจาคก็บันทึกด้วยวิธีการสแกน QR Code ถ้าบริจาคเป็นเงินหรือทรัพย์สินก็จัดทำเป็นหลักฐานไว้ โดยอาจออกเป็นหนังสือตอบขอบคุณหรือหนังสือรับรองว่าได้รับเงินและทรัพย์สินไว้แล้ว แต่ต้องระบุไว้ว่าผ่านระบบ e-Donation แล้วโดยไม่ต้องออกหลักฐานใด ๆ ให้อีก

การบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษาตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 420 เป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนเพื่อการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ ดังนี้

1. โครงการเร่งรัดพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษา
2. โครงการเด็กด้อยโอกาส
3. โครงการตามพระราชดำริ

โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่จะเข้าโครงการต้องเสนอโครงการไปยังกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงศึกษาจะอนุมัติและขึ้นในระบบไว้ว่าโรงเรียนและสถานศึกษานั้นเข้าโครงการใดโครงการหนึ่งในสามโครงการ สำหรับสถานศึกษาของทางราชการในอดีตที่ผ่านมาจะเข้าอยู่ในโครงการเร่งรัดพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่าง โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยเป็นโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่แห่งเดียวที่เข้าโครงการเร่งรัดพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษา โดยรับบริจาคเพื่อการก่อสร้างห้องแลปภาษาอังกฤษ โดยต้องการเงินประมาณจำนวนสิบล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินจากการบริจาคให้กับโรงเรียน เมื่อบริจาคก็ได้สิทธิลดหย่อน 2 เท่า ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการก็อนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการฯ สำหรับโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องเป็นของทางราชการ หรือเป็นของเอกชนก็สามารถเข้าโครงการได้ เช่น โรงเรียนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้าโครงการตามพระราชดำริ และโรงเรียนสอนคนตาบอดได้เข้าโครงการเด็กด้อยโอกาส เป็นต้น

ในส่วนของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามโครงการที่ 1 คือโครงการเร่งรัดพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โดยอัตโนมัติ โดยผู้บริจาคจะได้หักลดหย่อน 2 เท่าโดยไม่ต้องผ่านระบบ e-Donation ต้องบริจาคเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการ ดังต่อไปนี้

1. บริจาคเป็นทุนการศึกษา
2. จัดหาหรือจัดสร้างอาคาร อาคารพร้อมที่ดินหรือที่ดินให้แก่สถานศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษา
3. บริจาคเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน หรือวัสดุที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการศึกษา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้แก่สถานศึกษา
4. ทุนในการพัฒนาครูอาจารย์ เช่น การจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศ

สรุปประเด็นคำถามและคำตอบ ดังนี้

คำถามที่ 1 กรณีการยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการจะต้องมีการกำหนดเลขสาขาด้วยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กรณีมหาวิทยาลัยประสงค์จะยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการโดยการเพิ่มสาขานั้นไม่ต้องกำหนดเลขสาขาใหม่ ให้ใช้เลขภาษีเดิมที่มหาวิทยาลัยได้จดทะเบียนไว้แล้ว เพียงแต่ใส่คำว่าสาขาที่ 1 หรือสาขาที่ 2 โดยการจดทะเบียนเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 09 เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้วมีวิทยาเขต 2 วิทยาเขตคือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ว - แพร่เฉลิมพระเกียรติ เป็นสาขาที่ 1 และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ว - ชุมพร เป็นสาขาที่ 2 ทั้งนี้หากมหาวิทยาลัยแม่โจ้วจะเพิ่มสาขาควรพิจารณาคณะสำนักที่มีรายได้เพื่อจดทะเบียนเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 09 เป็นสาขาที่ 3 หรือสาขาที่ 4 ซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปัจจุบันได้มีการยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการ ในคณะที่มีรายได้แล้ว เช่น คณะบริหารธุรกิจเป็นสาขาที่ 1 และคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นสาขาที่ 2 เป็นต้น

คำถามที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์เปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล จะต้องเข้าข่ายการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ คณะพยาบาลศาสตร์เป็นสถานศึกษาโดยเปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล เป็นลักษณะการให้บริการทางวิชาการ ดังนั้นการให้บริการแก่นักศึกษาไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรระยะยาวหรือหลักสูตรระยะสั้นจะจัดเก็บค่าเล่าเรียนซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดหลักสูตรขึ้นด้วยตนเอง ถือเป็นกรให้บริการทางวิชาการของสถานศึกษาซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือตามคำนิยามทางบริการวิชาการว่าด้วยการเรียนการสอน หลักสูตรที่กำหนดโดยทบวงและมหาวิทยาลัย คณะ สำนักได้จัดทำหลักสูตรขึ้นมา โดยได้รับอนุมัติจากกระทรวงทบวงและเปิดการเรียนการสอนจะได้รับยกเว้นทั้งหมด เช่น โรงเรียนกบินอนมีการกำหนดการจัดเก็บค่าเทอม ค่าอาหาร ค่าผ้าปูที่นอน หมอน มุ้ง ถือเป็นค่าบริการตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการแล้วได้รับการยกเว้น แต่หากมีการเรียกเก็บค่าเสื้อผ้ากระเป่า ที่ไม่ได้รับอนุญาตก็ถือว่าเป็นการขายไม่ได้เป็นการให้บริการจึงต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นควรจัดทำเป็นรูปแบบสหกรณ์ให้บริการจำหน่ายสินค้าแก่นักเรียนนักศึกษาจะไม่เสียภาษีแต่อย่างใด

คำถามที่ 3 การรับจ้างทำงานวิจัยต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การให้บริการงานวิจัยและการบริการวิชาการไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้วได้มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา จึงได้รับการยกเว้นการรับจ้างทำงานวิจัย ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยรับจ้างทำงานวิจัยให้กับผู้ว่าจ้างที่เป็นภาคเอกชน โดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้วจะต้องประทับตราและเป็น

ผู้ลงนามรับรองการทำงานวิจัยให้กับผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างก็สามารถนำไปหักเป็นรายจ่ายได้ 2 เท่า ซึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาและมหาวิทยาลัยแม่โจ้เท่านั้น ส่วนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังไม่เข้าระบบการหักเป็นรายจ่ายได้ 2 เท่า ดังนั้นหากบริษัทผู้ว่าจ้างให้มหาวิทยาลัยทำงานวิจัยจำนวน 1 ล้านบาทก็จะสามารถนำไปหักเป็นรายจ่ายได้ 2 ล้านบาท ก็จะประหยัดการคิดเป็นค่าภาษีได้ 200,000 บาท ซึ่งจะเป็นค่าจ้างทำงานวิจัยเพียง 800,000 บาท

คำถามที่ 4 การจดทะเบียนเพิ่มสาขาตามแบบ ภ.พ.90 ต้องระบุประเภทกิจการอย่างใดบ้าง

คำตอบ การจดทะเบียนเพิ่มสาขามหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการการยื่นแบบ ภ.พ. 09 ที่สรรพากรอำเภอสันทราย ซึ่งมหาวิทยาลัยควรพิจารณาและสรุปว่ามีจะรายได้ประเภทใดที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ควรเพิ่มประเภทกิจการให้ครบทั้ง 5 ประเภทกิจการ คือ กิจการ 1 = ผลิต 2 = ส่งออก 3 = ขายส่ง 4 = ขายปลีก 5 = ให้บริการ ซึ่งในอนาคตมหาวิทยาลัยอาจมีการดำเนินการตามประเภทกิจการดังกล่าว

คำถามที่ 5 การกำหนดรูปแบบใบกำกับภาษีขายกรณีที่มีมหาวิทยาลัยแยกเป็นสาขาจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ การออกใบกำกับของสาขาที่ออกใช้เป็นเลขที่สาขาโดยการใช้ตราประทับคำว่า “สาขาที่ 1” “สาขาที่ 2” ในใบกำกับภาษีที่ออกได้ เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่เฉลิมพระเกียรติ เป็นสาขาที่ 1 และมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร เป็นสาขาที่ 2 โดยไม่ต้องพิมพ์ใบกำกับฉบับใหม่ให้ใช้ใบกำกับภาษีที่มีอยู่แล้วเพื่อให้เกิดการประหยัดหรือการพิมพ์ใบกำกับใหม่ก็ได้ โดยมีมหาวิทยาลัยเป็นสำนักงานใหญ่และส่วนงานเป็นใบกำกับของสาขา... ทั้งนี้ สามารถใช้ได้ทั้ง 2 แบบ

ในกรณีการเพิ่มสาขาการย้ายสาขาจะต้องแจ้งก่อนมีการเปลี่ยนแปลงไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยกรอกแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.09 พร้อมเอกสารประกอบการพิจารณา ณ สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ ถ้าเป็นเรื่องอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจลงนามให้แจ้งหลังการเปลี่ยนแปลงได้

คำถามที่ 6 การลงทุนทางธุรกิจโดยการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นภายในมหาวิทยาลัยจะมีการบริหารจัดการได้อย่างไร รวมถึงในส่วนของการเลิกออกจากภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำตอบ เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้มีการจดทะเบียนมูลค่าเพิ่มแล้ว มีวัตถุประสงค์ 2 เรื่อง คือ (1) ถูกบังคับให้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (2) การยื่นขอรับการทำวิจัยให้เอกชนสามารถหักรายจ่ายได้ 2 เท่า ดังนั้นถ้าเราเลิกออกจาก VAT แล้วไม่สามารถจะไปส่งเสริมให้หน่วยงานเอกชนมาทำงานวิจัยโดยสามารถหักรายจ่ายได้ 2 เท่าก็จะหมดไปและภายใน 3 ปี เมื่อไม่มี VAT หากมหาวิทยาลัยจะจัดตั้งเป็นมูลนิธิต้องดำเนินการตามรูปแบบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็สามารถทำได้ โดยทุกอย่างจะบริหารจัดการโดยมูลนิธิทั้งหมดซึ่งจะยังไม่เป็นองค์การสาธารณะโดยมหาวิทยาลัยมีการตั้งเป้าหมายไว้ว่าภายใน 3 ปี จะจัดตั้งมูลนิธิให้เป็นองค์การสาธารณะโดยจะนำเข้าระบบ e-Donation โดยจะลดหย่อนได้ 2 เท่า แต่หากจะดำเนินการในรูปแบบธุรกิจต้องนำมาพิจารณาว่าจะให้คงภาษีมูลค่าเพิ่มไว้หรือไม่ ทั้งนี้คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจะต้องร่วมกันพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรในส่วนของการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าวต่อไป

ในส่วนของมูลนิธิทุกแห่งที่จัดตั้งโดยมหาวิทยาลัยวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารายได้มาใช้ภายในมหาวิทยาลัย โดยมูลนิธิต้องลงทุนในการจัดหาทำไรที่ได้จากมูลนิธิซึ่งมูลนิธิจะเสียภาษี 2% และเงินส่วนที่เหลือเมื่อบริการของคณะกรรมการมูลนิธิสามารถบริจาคให้กับมหาวิทยาลัยเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีรายได้จำนวนมาก และการดำเนินงานของมูลนิธิก็เปรียบเสมือนเอกชน ดังนั้นการจัดตั้งบอร์ดคณะกรรมการมูลนิธิต้องมีความชัดเจนในการจัดสรรผลกำไรให้แก่มหาวิทยาลัย ซึ่งบุคลากรในมหาวิทยาลัยสามารถไปบริหารจัดการร่วมกับมูลนิธิด้วย

คำถามที่ 7 การหักภาษี ณ ที่จ่ายของสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการ การเกษตร กรณีจ่ายค่าตอบแทนให้กับนักวิจัย แล้วจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ กรณีสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร จ่ายค่าตอบแทนให้นักวิจัย เสมือนว่ามหาวิทยาลัยเป็น นายจ้างเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทนให้นักวิจัย ถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (1) ซึ่งจะต้องนำมารวมกับฐานเงินเดือน โดยนำมาคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในระบบ SPS ของกรมสรรพากร ทั้งนี้มหาวิทยาลัยต้องทำความเข้าใจกับนักวิจัยว่ามีความพร้อมที่จะมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในส่วนค่าตอบแทนนักวิจัย โดยอาจจะมีการสรุปกำหนดไว้ ก่อนว่าจะหักไว้ร้อยละ 5 หรือร้อยละ 10 ซึ่งตามแนวทางการบริหารจัดการอาจจะต้องขอหารือกับสรรพากรพื้นที่ว่า จะขอให้หักร้อยละ 5 หรือร้อยละ 10 ไว้ก่อนเพื่อสรรพากรพื้นที่จะได้ประมาณการไว้ในสิ้นปี ประกอบกับตามมติ ครม. กำหนดไว้ว่าส่วนราชการไหนที่หัก ณ ที่จ่ายไม่ครบถ้วนให้พิจารณาหัวหน้าหน่วยงานว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับกฎหมายผิดวินัย เมื่อสรรพากรมาตรวจพบและแจ้งข้อมูลไปว่าหน่วยงานไหนหัก ณ ที่จ่ายไม่ครบถ้วน ตกเดือนแล้วไม่ปฏิบัติตามถือว่าผิดวินัย เช่น ในกรณีสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงราย ไม่ยอมให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ 15 ถึงร้อยละ 20 เงินเดือนประมาณ 3 แสนบาท ถึง 4 แสนบาท ซึ่งสรรพากรได้เคย ตกเดือนไปแล้ว 2 ครั้ง แต่ก็ไม่ได้หักไว้ เมื่อสรรพากรได้ไปตรวจสอบอีกครั้งพบว่าไม่มีการหัก ณ ที่จ่าย ดังนั้น สรรพากรจึงได้ประเมินไว้เพียง 1 ปีเป็นเงินประมาณ 1 แสนบาท ที่ต้องนำไปจ่ายภาษี ทั้งนี้ในบริบทในสำนัก สรรพากรพื้นที่เชียงรายมีหน่วยงานที่หักไม่ถูกต้องมี 3 หน่วยงานคือ สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานอัยการและ สำนักงานตำรวจ หักไม่ถูกต้องเพราะทุกคนในหน่วยงานไม่เคยขอคืนมีแต่การยื่นแบบเพิ่มเติม ซึ่งแสดงว่าการหัก ภาษี ณ ที่จ่ายไว้น้อยไปคือหักไม่ครบถ้วน ผู้มีความผิดคือผู้จ่ายเงินตามบทบัญญัติตามมาตรา 52 และมาตรา 54 ตามมาตรา 52 กำหนดไว้ว่าให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย จะต้องนำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่หักไว้ส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไม่ว่าจะหักไว้หรือไม่

มาตรา 54 กำหนดไว้ว่าถ้าผู้จ่ายเงินตามมาตรา 50 และมาตรา 53 มิได้หักและนำส่งหรือได้หักและนำเงิน ส่งแล้วแต่ไม่ครบจำนวนที่ถูกต้องผู้จ่ายเงินต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้มีเงินได้ในกรณีเสียภาษีที่ต้องชำระตามจำนวนเงินภาษี ที่มีได้หักและนำส่งหรือตามจำนวนที่ขาดไปแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้จ่ายเงินได้หักเงินภาษีไว้ตาม มาตรา 50 หรือ มาตรา 53 แล้ว ให้ผู้มีเงินได้ซึ่งต้องเสียภาษีพ้นความรับผิดที่จะต้องชำระเงินภาษีเท่าจำนวนที่ผู้จ่ายเงินได้หักไว้แล้ว นั้น และให้ผู้จ่ายเงินรับผิดชอบชำระเงินภาษีจำนวนนั้นแต่ฝ่ายเดียว

การดำเนินโครงการฯ เสร็จสิ้นเวลา 17.00 น.

(นางสาวศิริขวัญ อินจินดา)
ผู้จัดรายงานสรุปโครงการฯ

(นางธัญภรณ์ เมธีวิศวงศ์)
ผู้ตรวจรายงานสรุปโครงการฯ

(นางสาวบาศรี สุขจิตต์)
ผู้ตรวจรายงานสรุปโครงการฯ

โครงการฝึกอบรม
เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร
วันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2564
ผ่านระบบออนไลน์ ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ส่วนงาน/หน่วยงาน
1	น.ส.พนิตนันท์ อินทรารุช	กองกลาง
2	น.ส.รัตนมณี ยศติวงศ์	กองกลาง
3	นางจันทนา สุวรรณดุก	กองคลัง
4	นางกาญจนา วงศ์สวย	กองคลัง
5	นางพิชญา พิศขวนชม	กองคลัง
6	นางสุพรรณษา ยอดคำ	กองคลัง
7	นางธนาภา โพธิ	กองคลัง
8	น.ส.วิลาสินี ศิริ	กองคลัง
9	น.ส.สวิตตา สิงห์คำ	กองคลัง
10	น.ส.พัชรินทร์ จันท๊ะเจริญ	กองคลัง
11	นางเนตรนภา ธารันต์	กองเทคโนโลยีดิจิทัล
12	นางจุรีรัตน์ สุขะเขต	กองเทคโนโลยีดิจิทัล
13	น.ส.จงรักษ์ บัวลอย	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
14	น.ส.ภักจิรา วิชัย	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
15	น.ส.พรทิพา ชัยคำเพชร	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
16	นายฉัตรวัฒน์ ต๊ะตา	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
17	น.ส.พรกมล เล็กสมพงษ์	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
18	น.ส.สาวิตรี ตั้งใจ	กองบริหารงานทรัพย์สินและกิจการพิเศษ
19	นายวุฒิมัทธ เกตุพัฒน์พล	กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
20	น.ส.อรพรรณ พรหมใจ	คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ
21	ผศ.ดร.กิตติคุณ ชุติกาวิทย์	คณะบริหารธุรกิจ
22	นางวีรนนท์ ศรีใจภา	คณะบริหารธุรกิจ
23	อ.บุษกร ยอดทราย	คณะพยาบาลศาสตร์
24	อ.กฤตธีรา เพียรรักษการ	คณะพยาบาลศาสตร์
25	อาจารย์วารุณี ผ่องแผ้ว	คณะพยาบาลศาสตร์
26	น.ส.ศิริพร ดวงดี	คณะพัฒนาการท่องเที่ยว

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ส่วนงาน/หน่วยงาน
27	นส.แหวตา ตี๋บมา	คณะวิทยาศาสตร์
28	น.ส.ดวงดาว อุดรศักดิ์	คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
29	น.ส.พรอนงค์ พุกกะพันธ์	คณะศิลปศาสตร์
30	น.ส.กาญจนา เชื้อนแก้ว	คณะเศรษฐศาสตร์
31	รศ.ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม
32	น.ส.นิลณี พรหมปิงเครือ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม
33	นางสุภาพรรณ ทาเบี้ยว	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม
34	นายสุรพล บุญยีน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม
35	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาร ปานะถึก	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
36	น.ส.อรทัย ปรีชา	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
37	นายภาณุวัต ศิริ	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
38	สพ.ญ.เพชรพร ตาดี	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
39	ผศ.ดร.ประภากร ธาราฉาย	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
40	นางรจนา อุดมรักษ์	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
41	น.ส.วชิราภรณ์ ปัตถาวะโร	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
42	น.ส.เปรมจิตร เทพานนท์	คณะสารสนเทศและการสื่อสาร
43	นายสมพร เกตุตะคุ	คณะสารสนเทศและการสื่อสาร
44	น.ส.ปวีณา ลิ้มป์กาญจนวัฒน์	ฟาร์มมหาวิทยาลัย
45	นางชไมพร ต้นสุวรรณ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร
46	น.ส.เพชรณี ศรีมูล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร
47	น.ส.ฐิตาภรณ์ ปิโม	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร
48	น.ส.ตรีชฎา สุวรรณโน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร
49	นางกาญจนา โกะสูงเนิน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
50	นางปรียฉัตร บุณนาค	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
51	อาจารย์จิระชัย ยมเกิด	วิทยาลัยนานาชาติ
52	น.ส.นงครัก คนดี	วิทยาลัยนานาชาติ
53	นายมณฑิร คำใจ	วิทยาลัยบริหารศาสตร์
54	น.ส.อุบล เจริญนวกุล	วิทยาลัยบริหารศาสตร์
55	น.ส.หนึ่งฤทัย พังแสงสุ	สถาบันรับรองระบบการผลิตผลิตภัณฑ์การเกษตร
56	น.ส.สุพรรณิ วิต้า	สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ส่วนงาน/หน่วยงาน
57	น.ส.เบญจมาภรณ์ วิริยา	สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ
58	น.ส.พรินทร บุญเรือง	สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ
59	นายประสิทธิ์ มหาไม้	สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ
60	นางรัตติกา ชัยสวัสดิ์	สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ
61	นายธีรพล สุวรรณ	สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ
62	น.ส.เกศณี จิตรรัตน์	สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
63	นายสมยศ มีสุข	สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
64	น.ส.สนธยา ธงงาม	สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
65	น.ส.วันเพ็ญ ดวงมาราช	สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
66	น.ส.สุภาภรณ์ หลวงพันเทา	สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
67	น.ส.อารีรัตน์ ศรีธิ	สำนักหอสมุด
68	น.ส.ศิริพร ยาวิชัย	สำนักหอสมุด
69	นายโสฬส จันทะโยม	สำนักหอสมุด
70	น.ส.จันทร์กระจ่าง ปินตาเชื้อ	อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
71	นายมงคล คงสุข	อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
72	นายสุรัญญ์ กันทะสอน	อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
73	น.ส.สุภัทสรุา เบริโอ	อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
74	น.ส.เสาวลักษณ์ ชนะญาติ	อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร
75	น.ส.ศศิณีภา ตีอินทร์	
76	น.ส.ศศิวิมล ชัยศรี	
77	น.ส.เกศริน ต๊ะมั่ง	
78	น.ส.เบญญาภา อินทจักร์	